

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se
S2024/01966

Remissvar avseende slutbetänkandet Stärkt medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård (SOU 2024:72)

Region Dalarna har lämnats möjlighet att besvara remiss Stärkt medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård (SOU 2024:72).

Region Dalarna lämnar följande synpunkter:

4.1 Läkarmedverkan bör stärkas inom ramen för befintliga strukturer

Region Dalarna delar utredningens slutsats att den största potentialen för en mer välfungerande läkarmedverkan i den kommunala hälso- och sjukvården ligger i att stärka de befintliga samverkansstrukturerna mellan region och kommun. Förslag som syftar till att förstärka och förbättra dessa strukturer bör därför prioriteras framför mer ingripande organisatoriska förändringar

4.1.1 Genomför redan lämnade förslag om lagkrav på tillgång till medicinsk bedömning dygnet runt

Region Dalarna tillstyrker utredningens förslag att det tidigare förslaget i SOU 2022:41 om ett lagkrav på att regionen ska säkerställa att enskilda som är inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården vid behov kan få en medicinsk bedömning av läkare dygnet runt bör genomföras. På motsvarande sätt anser Region Dalarna att det tidigare förslaget om att kommunen ska säkerställa att enskilda inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården vid behov kan få en medicinsk bedömning av sjuksköterska dygnet runt också bör genomföras.

Samtidigt är det viktigt att betona att denna tillgänglighet i huvudsak säkerställs genom beredskap och i stor utsträckning kan hanteras på distans, för att möjliggöra en hög tillgång till läkare under dagtid. Detta är avgörande för att säkerställa framförhållning samt aktuella och tydliga vård- och behandlingsplaner. Dessutom bör det finnas en fast läkare med ansvar för uppföljning under dagtid på vardagar, vilket är centralt för att upprätthålla kontinuitet och en sammanhållen vård.

4.2 Avtalen om läkarmedverkan behöver stärkas

Region Dalarna tillstyrker förslaget om tydligare krav på avtalen om läkarmedverkan mellan region och kommun. Kraven bör förtydligas gällande avtalens utformning, former och innehåll för läkarmedverkan samt åtgärder vid bristande efterlevnad.

4.2.3 Avtalen bör stärkas genom ett bemyndigande att meddela föreskrifter om läkarmedverkan

Regionen tillstyrker även förslaget att införa ett nytt stycke i 16 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen som möjliggör föreskrifter om läkarmedverkan, samt att Socialstyrelsen ges i uppdrag att utarbeta föreskrifter för läkarmedverkan i den kommunala hälso- och sjukvården.

4.6 Stärkt medicinsk kompetens på ledningsnivå

Region Dalarna tillstyrker utredningens förslag att de redan lämnade förslagen i SOU 2022:41 om stärkt medicinsk kompetens på ledningsnivå ska genomföras.

Region Dalarna anser dock att det är viktigt att tydliggöra att detta avser kompetens på huvudmannaskapsnivå och utgör ett ledningsuppdrag, vilket inte ska förväxlas med ett läkaruppdrag inom kommunal primärvård. Formuleringen kan annars tolkas som att kommuner kan anställa läkare för patientnära kliniskt arbete, vilket inte är förenligt med det ansvar som regionen har för läkarinsatser. Region Dalarna anser att regionen fortsatt ska ha ansvar för läkarinsatsen inom den kommunala primärvården.

5.4 Det ska inte vara förbjudet för kommuner att anställa läkare för patientnära kliniskt arbete

Region Dalarna avstyrker förslaget att möjliggöra kommunal anställning av läkare för patientnära kliniskt arbete.

Förslaget innebär risker för fragmentisering av vårdansvaret och oklarheter i ansvarsfördelningen, vilket kan påverka patientsäkerheten negativt. Särskilt övergången mellan olika vårdnivåer är en kritisk punkt där brister kan leda till försämrad vårdkvalitet. Att införa en parallell struktur med kommunalt anställda läkare riskerar att leda till ineffektiv resursanvändning och ökad konkurrens om en redan begränsad läkarresurs, särskilt i glesbygd där underlaget för kommunala läkaruppdrag är begränsat.

Region Dalarna ser det som en bättre lösning att stärka befintliga samverkansstrukturer, snarare än att införa en ordning med kommunalt anställda läkare.

7.1.1 Tillsätt en nationell samordnare för att nå riktvärdet om 1 100 invånare per specialistläkare i allmänmedicin

Region Dalarna avstyrker utredningens förslag att tillsätta en nationell samordnare för att stödja och samordna regionernas arbete med att nå Socialstyrelsens riktvärde om 1 100 invånare per specialistläkare i allmänmedicin inom primärvården.

Bristen på allmänläkare utgör en betydande utmaning, och det krävs andra åtgärder kring kompetensförsörjning för att säkerställa fast läkarkontakt, kontinuitet och en sammanhållen primärvård.

7.2 Gör det mer attraktivt för legitimerade yrkesgrupper att arbeta i den kommunala hälso- och sjukvården

Utredningen framför flera åtgärder som ska öka utbildnings- och fortbildningsmöjligheter, samt karriärvägar för de legitimerade yrkesgrupperna i den kommunala hälso- och sjukvården, vilket stöds av Region Dalarna.